č. 8/2025 | 7. 10. 2025

CzechGlobe
Ústav výzkumu
globální změny AV ČR

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

Uplynulý týden přinesl podzimní ochlazování a v pátek a sobotu klesaly teploty i pod bod mrazu. Září v Česku bylo historicky srážkově nadprůměrné. Brazílie během uplynulého měsíce zaznamenala 761 požárních ohnisek.

Obsah

Ze světa

Stav půdního sucha 3
Riziko požárů 4

Česko

Srážky a teploty 6
Stav půdního sucha 9
Monitoring lesních ekosystémů 10

Ze světa

Stav půdního sucha

Nejintenzivnější anomálie půdní vlhkosti a oblasti nejvíce ohrožené dopady sucha se aktuálně nacházejí na severovýchodě USA, v oblasti Amazonie, na horním toku řeky Kongo a naopak na dolním toku řek Pečory a Leny na severu evropské a asijské části Ruské federace.
V povodí Konga a Amazonky se v příštích 10 dnech očekává zmírnění tamějších suchých epizod. Naproti tomu intenzivní anomálie v USA a Rusku by měly přetrvávat. S ohledem na končící vegetační sezónu bude jejich dopad na zemědělskou produkci v USA omezený, podobně jako v případě ekosystémů v suchem zasažených oblastech na severu Ruska.

V rámci evropského regionu Clim4Cast je intenzivní a výjimečné sucho nadále pozorováno pouze v hlubších vrstvách půdy (v profilu 0–200 cm) ve východní části Polska, Slovenska a Maďarska. Podle předpovědi by mělo sucho v Polsku postupně slábnout, zatímco dále na jih – tedy na Slovensku a v Maďarsku – by měla situace zůstat stejná, případně se intenzita sucha může dále zvyšovat.

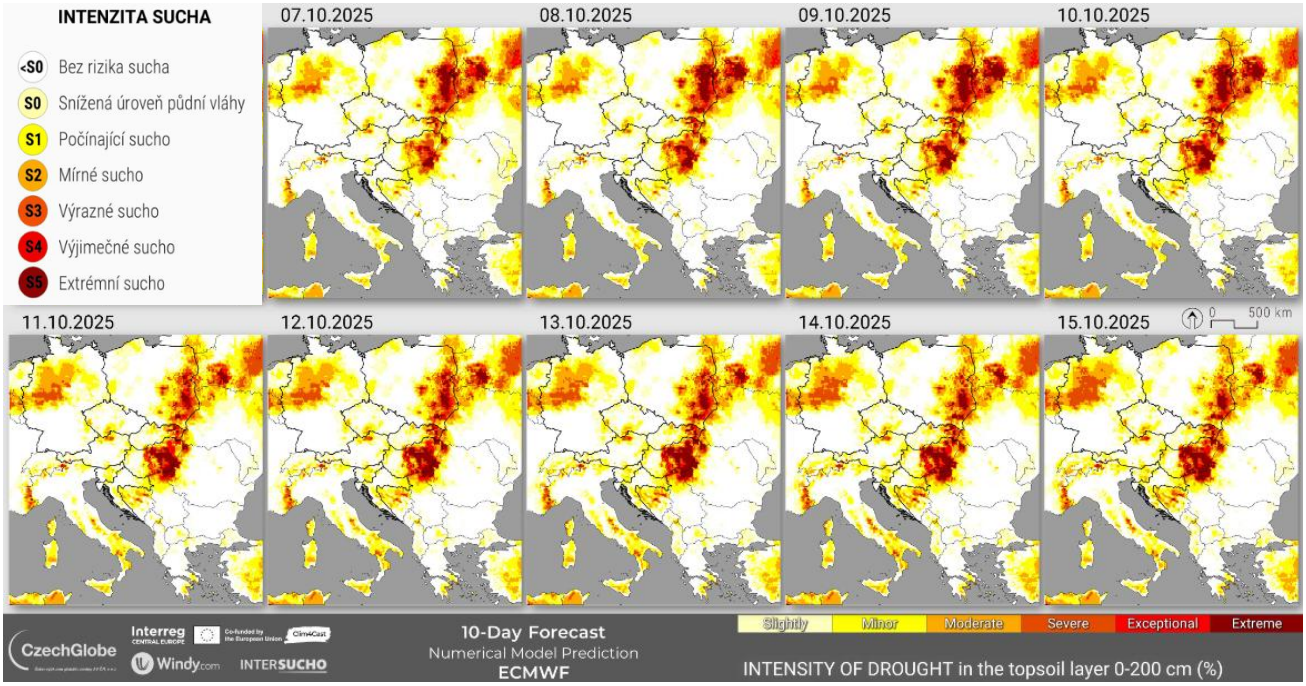

Pro více dění v Evropě sledujte náš [web]

Riziko požárů

Probíhající podzim v Evropě signalizuje blížící se konec hlavní požární sezóny. Letošní sezóna byla z hlediska rozsahu požárů rekordní – v Evropě shořelo více než 1 000 000 hektarů půdy. Počet samotných požárů však zůstává nižší; k dnešnímu dni je přibližně o 20 % nižší než v rekordních letech. Výjimečnost letošní sezóny spočívá zejména v rozsahu požárů, které kulminovaly během čtrnácti srpnových dnů, kdy Iberský poloostrov zasáhly mimořádně ničivé požáry.

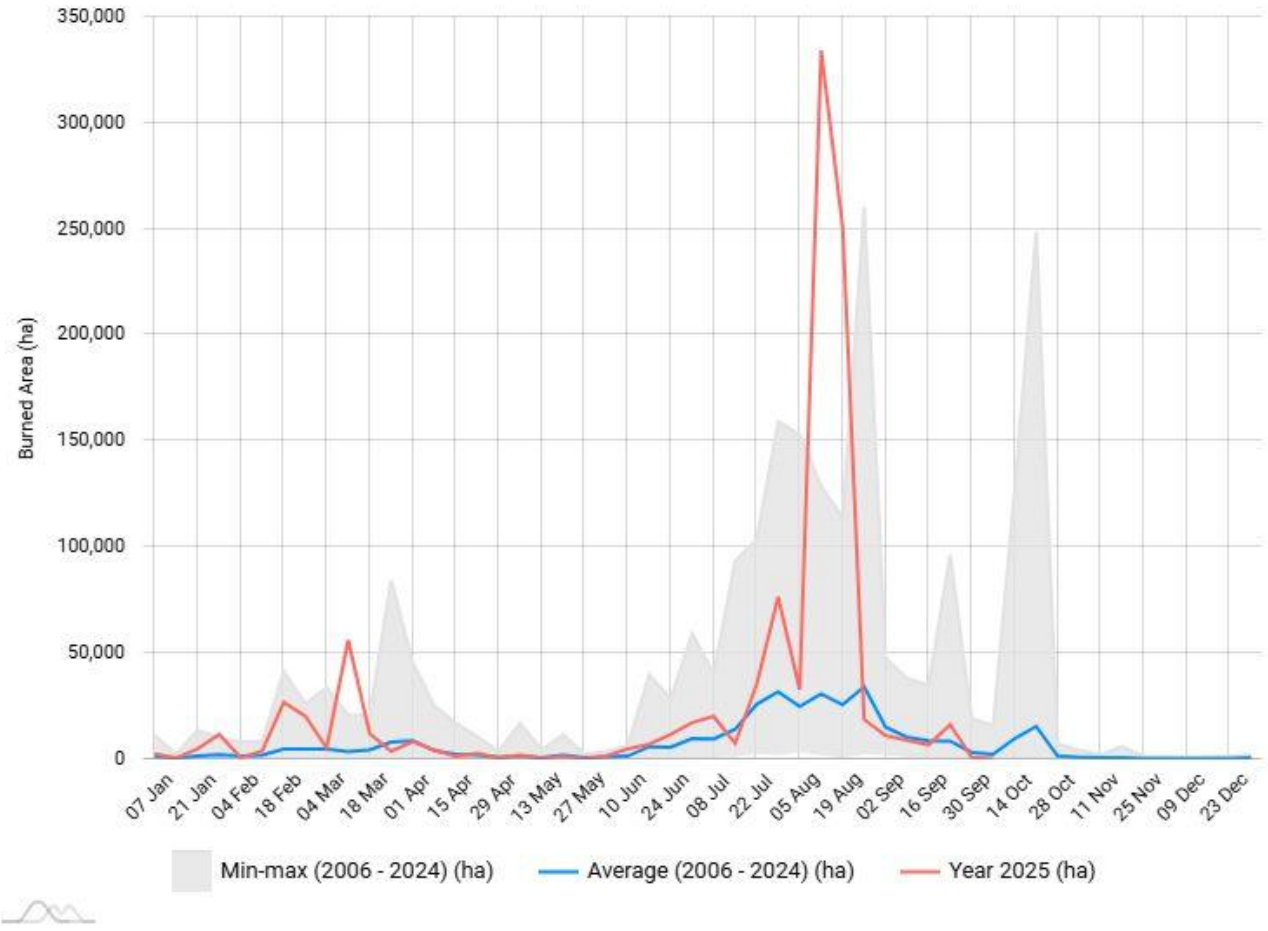

Brazílie během září zaznamenala 761 požárních ohnisek, z nichž většina byla v São Paulu. Tento počet je pozoruhodný, protože téměř odpovídá celkovému počtu ohnisek zaznamenaných během celé letošní suché sezóny (794 ohnisek) v období od 1. června do 31. srpna.

Nízká vlhkost paliva a mimořádně příznivé podmínky pro šíření požárů jsou aktuálně ve většině východní Brazílie, v jižní části Afriky a na severu Austrálie. S tím koresponduje i vysoký počet aktivních požárů v těchto oblastech.

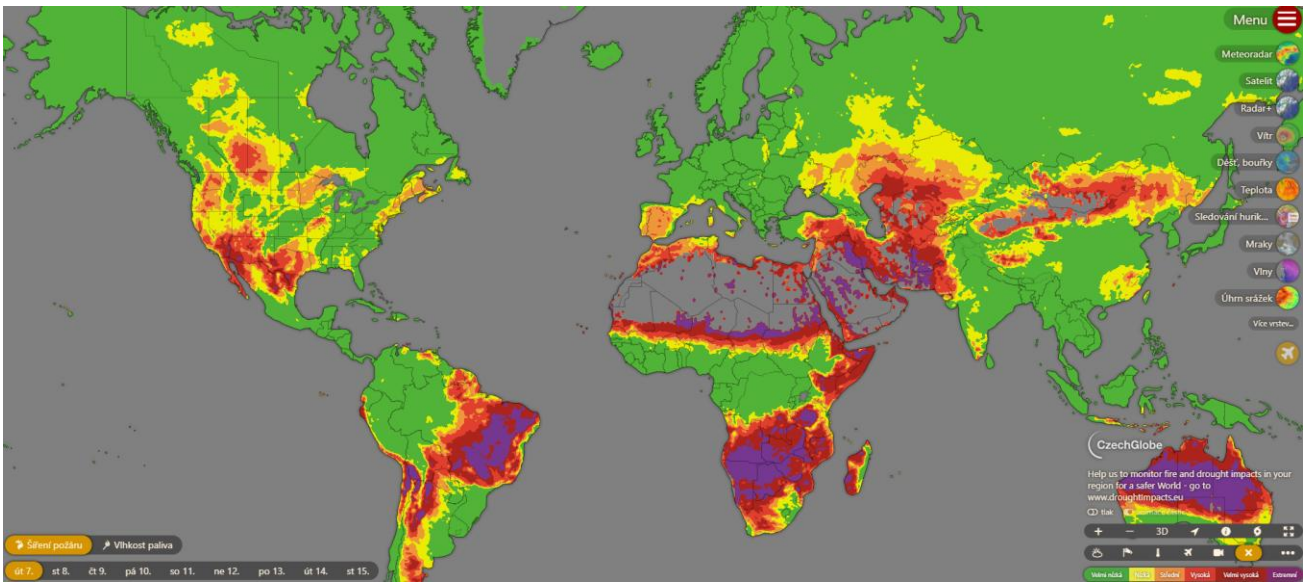

Pro více dění ve světě sledujte náš [web]

Windy.com

Česko

Srážky a teploty

V posledních dvou letech byl měsíc září v Brně (a podobně i v celé České republice) teplejší. I letošní září bylo teplotně nadprůměrné – oproti období 1991–2020 o 1,3 °C, oproti období 1961–1990 o 2,0 °C a ve srovnání s 19. stoletím dokonce o 2,3 °C. Do roku 2000 bylo září bez výrazného trendu, poté se však začaly oteplovat i podzimní měsíce.

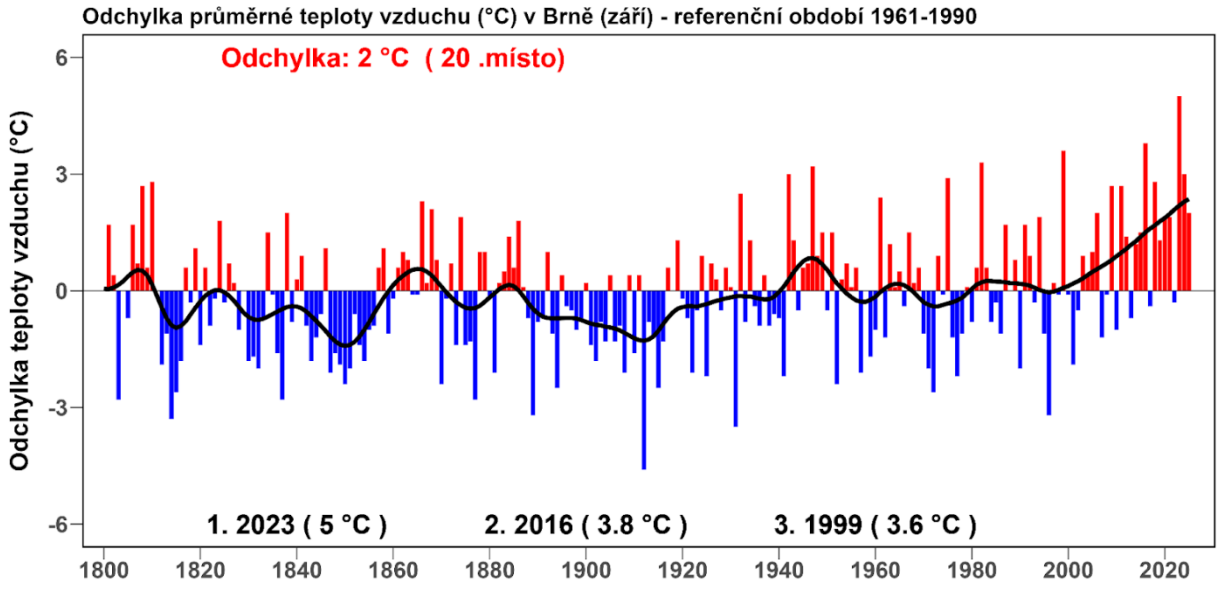

Tento měsíc byl také srážkově nadnormální, a to i v rámci posledních 220 let. V Brně se tak jednalo o desáté nejdeštivější září v historii měření. Rekordní zůstává minulý rok, kdy došlo i k povodním. Výrazně nadprůměrné srážky byly zaznamenány také v letech 1830, 1910 a 2014. V posledních dekádách je patrný rostoucí trend srážkových úhrnů v tomto období.

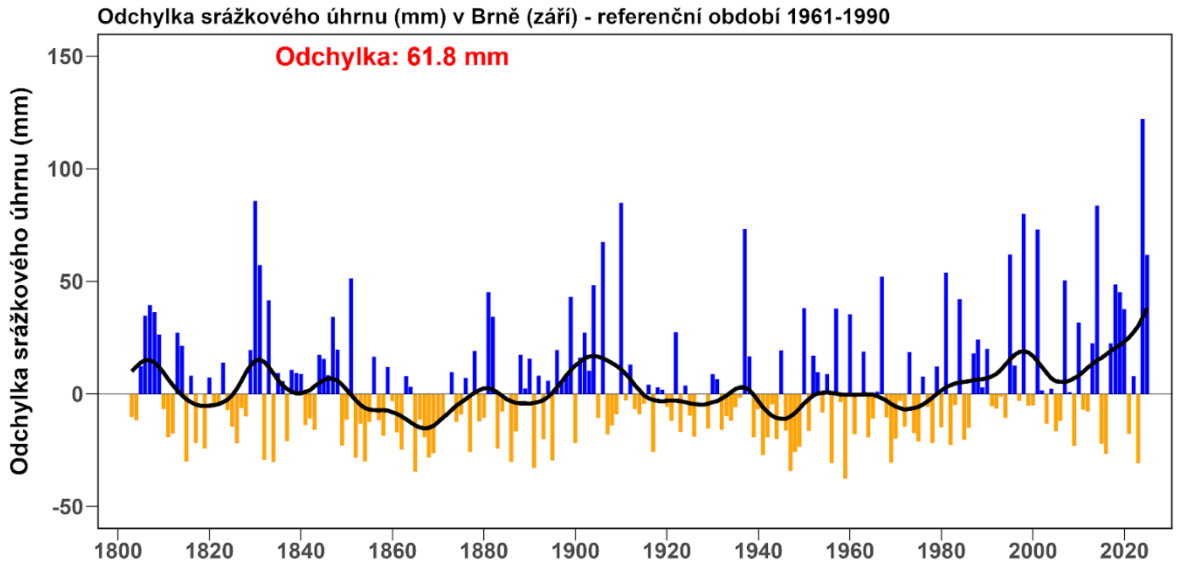

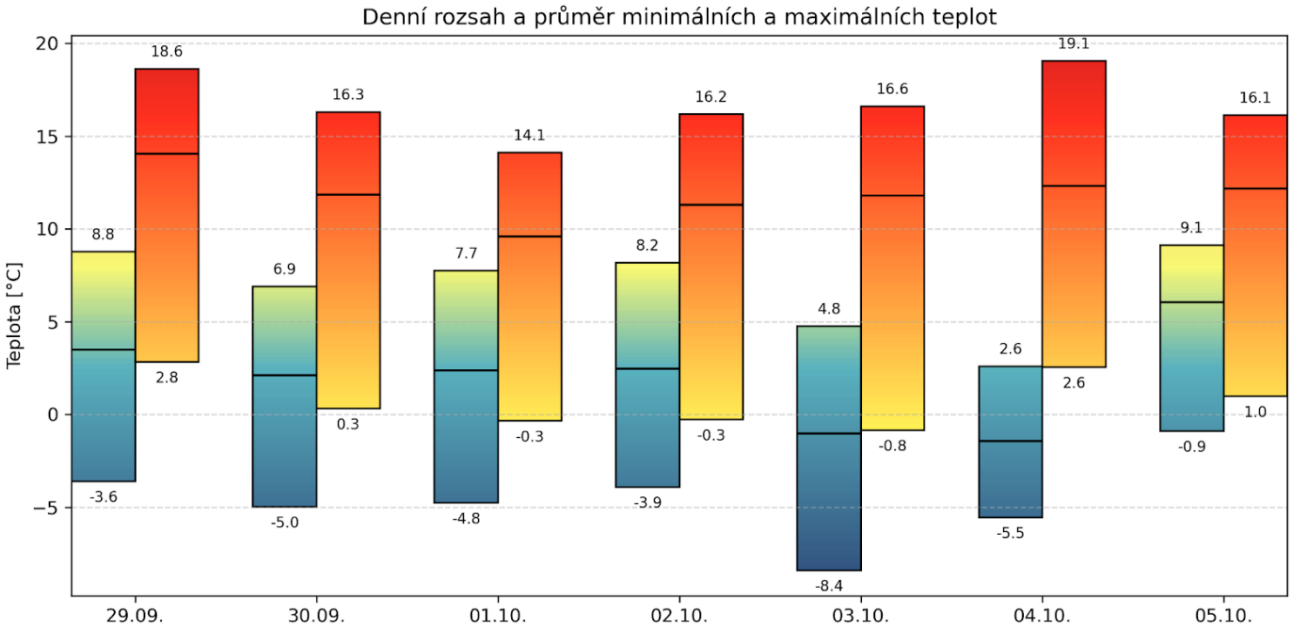

Na začátku týdne se začalo ochlazovat a nejchladnějším dnem byla středa, kdy denní maxima dosahovala pouze 8–11 °C. V následujících dnech se pak denní teploty pohybovaly mezi 10–13 °C. Noční teploty se většinou pohybovaly v rozmezí 0–5 °C, avšak v pátek a sobotu na většině území klesly pod bod mrazu.

V tomto týdnu spadne většinou do 15 mm srážek, místy však může být úhrn vyšší. Na druhou stranu se mohou objevit i oblasti, kde nezaprší vůbec nebo jen minimálně. Denní teploty se budou pohybovat většinou mezi 12–15 °C, přičemž ve druhé polovině týdne bude tepleji než v té první. Noční teploty by měly klesat na 5–10 °C. Stav půdního sucha zůstane i za 10 dní prakticky stejný jako nyní. Střednědobý výhled do 22. října naznačuje, že následující období – až na krátkou teplejší epizodu v tomto týdnu – bude teplotně podprůměrné, místy až o 6 °C chladnější oproti průměru let 1991–2020. Maximální denní teploty nebudou většinou přesahovat 15 °C a často se budou pohybovat kolem 10 °C.

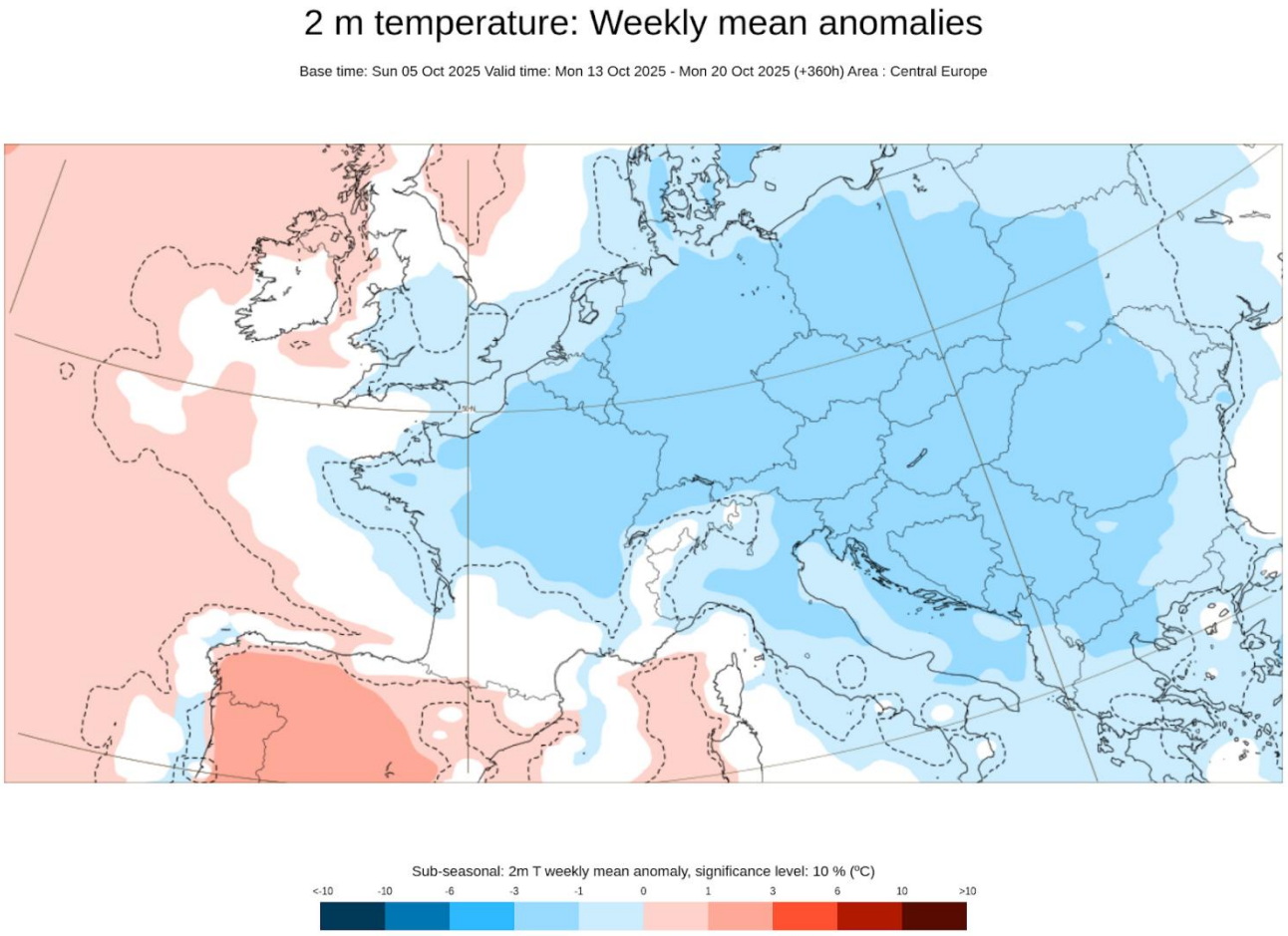

© 2025 European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF)
Source: www.ecmwf.int
Licence: CC BY 4.0 and ECMWF Terms of Use (https://apps.ecmwf.int/datasets/licences/general/)
Created at 2025-10-06T03:13:33.957Z

Stav půdního sucha

Na většině území České republiky i nadále téměř nepozorujeme výskyt sucha (v rámci půdního profilu). Na většině území je aktuální stav vegetace lepší, než je v tomto období obvyklé. Důvodem může být teplejší počasí v uplynulých týdnech a také dostatek půdní vláhy. Výjimku tvoří západ republiky, kde je půdní vláhy o něco méně, než je v tomto období běžné. V této oblasti je patrné i viditelné zhoršení kondice vegetace oproti minulému týdnu.

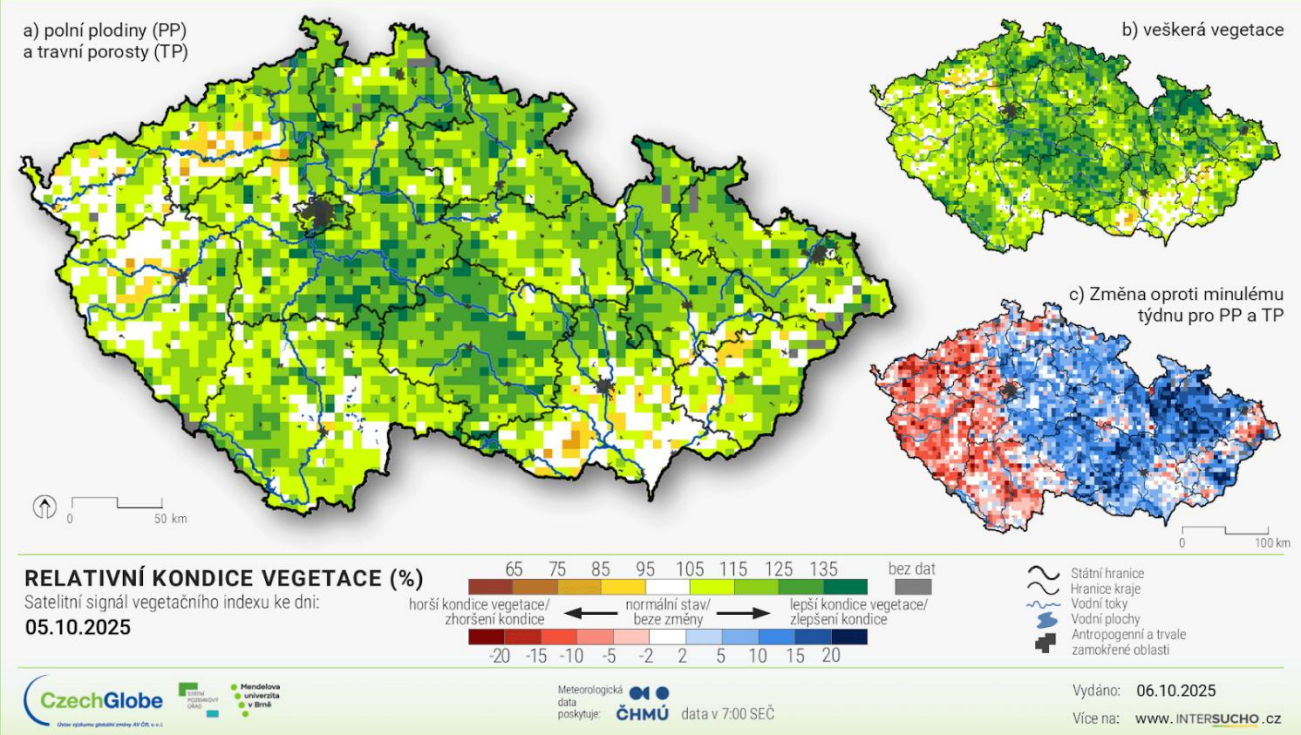

Pro více denních informací sledujte náš [web]
INTERSUCHO

Monitoring lesních ekosystémů

Z pohledu vodní bilance zůstává situace v lesích nadále příznivá – na většině území panují dobré vláhové podmínky. To je obzvlášť důležité pro právě probíhající podzimní výsadby nových lesních kultur, které potřebují dostatek půdní vlhkosti pro dobré ujmutí. Současně se však začíná projevovat přechod k podzimnímu počasí, kdy se postupně snižují teploty a zpomaluje se aktivita lesních ekosystémů. Uplynulý týden (29. 9.–5. 10.) přinesl typické podzimní ochlazování – na mnoha místech klesly v pátek a sobotu minimální teploty v lesních porostech pod bod mrazu, což signalizuje přechod do pozdní fáze vegetační sezóny.

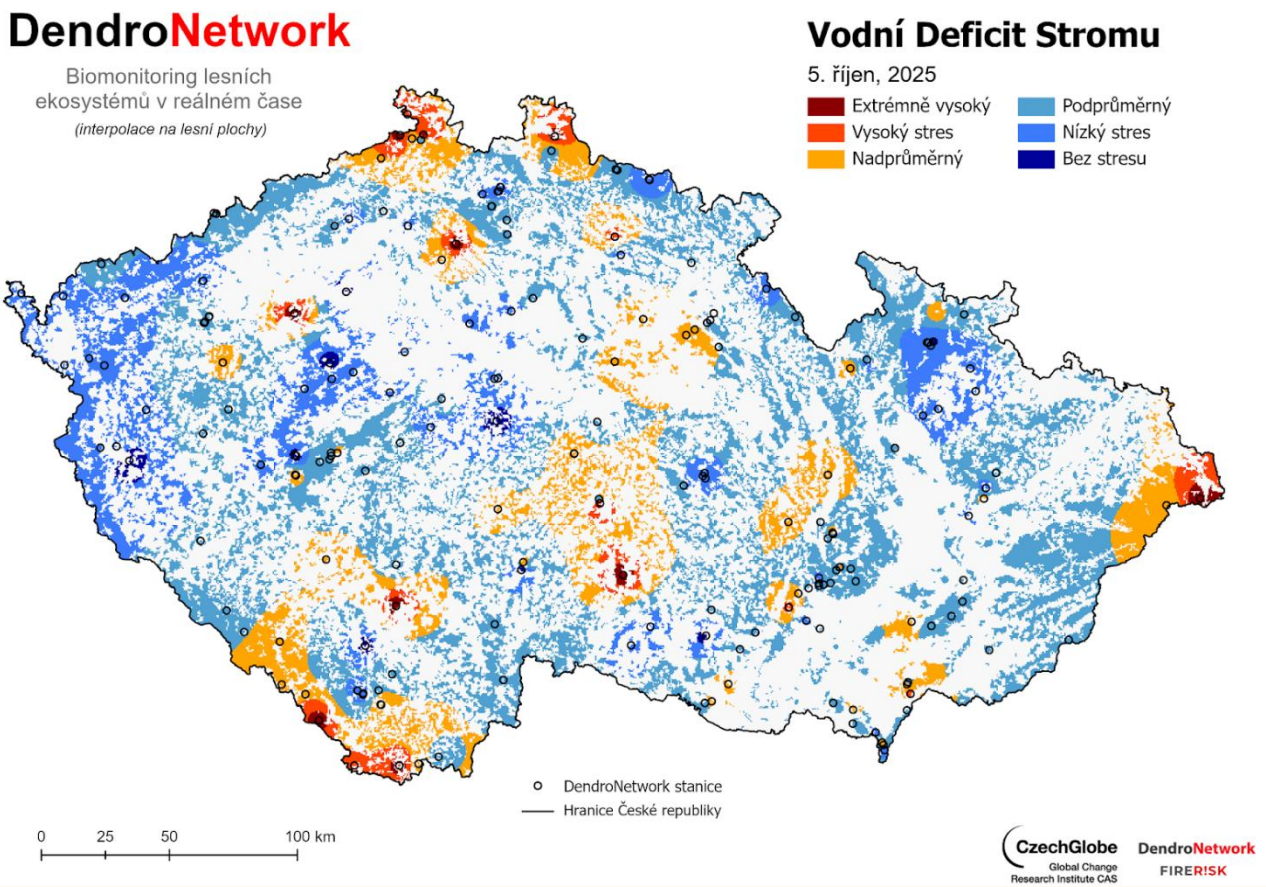

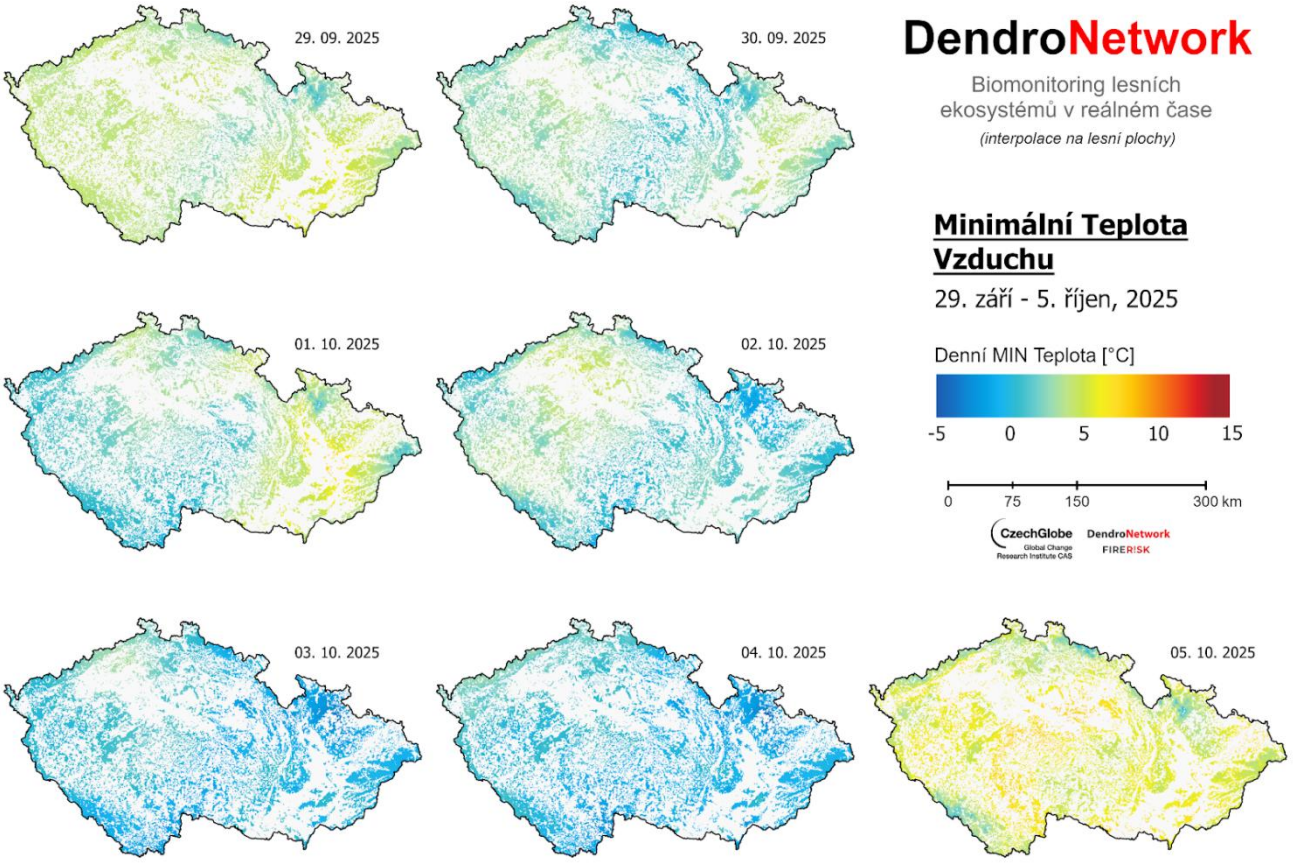

Pro více informací sledujte náš [web]

DendroNetwork

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

+ 420 774 679 349
hojdanova.m@czechglobe.cz

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno
CzechGlobe
CzechGlobe

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Jan Krejza
Václav Rára
Miroslav Trnka
Pavel Zahradníček

Buďte s námi v kontaktu také na platformě

INTERSUCHO FIRERISK AGRORISK DendroNetwork

Intersucho FireRisk AgroRisk DendoNetwork

Zdroje

- *https://atmosphere.copernicus.eu/*
- *https://clim4cast.czechglobe.cz/*
- *https://dendronet.cz/*
- *https://forest-fire.emergency.copernicus.eu/*
- *https://www.intersucho.cz/cs/*
- *https://www.windy.com/*
- *fotografie na titulní straně: Stanislav Michal (reportér sítě Intersucho)*